

Kako študira gimnazijska mladina Ob koncu I. polletja na ptujski gimnaziji

Povsem naravno je, da se večina staršev zanima za vzgojne in učne uspehe naših šol, saj niti njim niti prosvetni oblasti ne more biti vseeno, kako se pripravljajo naša mladina na svoje bodoče poklicno delo. O teh vprašanjih pri nas ne razpravljajo starši samo na šolskih roditeljskih sestankih. Frontna organizacija Zg. Breg je n. pr. po razgovoru o šolskih učnih uspehih svoje gimnazijske mladine sklenila, da bo ob zaključku prvega polletja nagradila najmarljivše dijake s svojega terena. Tako je prav! Moč terenske frontne organizacije merimo tudi po njeni skrbi za mladino.

Učni uspeh v šolah je odvisen v prvi vrsti od resnosti in prizadevanosti mladine same, odgovarja pa zanj v prvi vrsti šola, nato starši, posredno pa tudi množične organizacije. V borbi za učni uspeh in proti negativnim vzgojnim vplivom je potrebno tesno sodelovanje vseh navedenih faktorjev s šolo.

Uspeh učenčevega dela v šoli izražamo s štirimi pozitivnimi in eno negativno oceno. Dijak, ki je dobil ob zaključku šolskega leta v nižjih razredih gimnazije 2 negativni, ali v višjih razredih 1 negativno oceno, ima pravico do popravnega izpita. Šolska ocena znanja je rezultat dolgotrajnega preverjanja otrokovega znanja pa tudi prizadevanosti. Ta naloga za ocenjevalca ni lahka, ker on ne odgovarja samo za kvaliteto svojega učnega in vzgojnega dela, temveč tudi za objektivnost ocene. So ljudje, ki še vedno mislijo, da je šolska ocena odvisna od dobre volje in naklonjenosti ocenjevalca, od intervencije staršev ali morda celo od slučajne sreče dijaka pri enkratnem vprašanju. Ob jasnih smotrih našega šolstva je vsako barantanje za oceno izključeno. Edino merilo za oceno je lahko le kvaliteta učenčevega znanja. Res je, da je stopnja objektivnosti ocene odvisna od strokovne in pedagoške sposobnosti ocenjevalca, vedeti pa je treba, da odloča o njej, posebno v dvomljivih slučajih, ves razredni učiteljski zbor.

Prav so imeli starši, ki so na sestankih izrazili dvom o objektivnosti ocene, ki jo je dobil dijak po enkratnem naglem vpraševanju tik pred redovalno konferenco, ali negativne ocene, ki jo je dobil zaradi nediscipliniranosti med poukom. Takih izrazitih primerov pri nas skoraj ni več, saj spoznava profesor dijake tudi takrat, ko snov ponavlja in preverja njih znanje skoraj pri vsaki učni uri. Poleg tega daje dovolj jasno sliko znanja tudi pisne naloge otrok. Če smatra kdo, da je dobil negativno oceno »slučajno«, jo lahko vsako uro popravi.

V čem je potem vzrok, da je bilo na ptujski gimnaziji ob I. polletju samo 43% dijakov, ki niso imeli nobene negativne ocene? Priznati je treba, da v letošnjem letu večina staršev sledi sklepom roditeljskih sestankov, da se brigajo sedaj za učenje in vzgojo svojih otrok bolj kot doslej. Dijaki so se leto resneje lotili študije. V čem so torej težave? Pri analizi dela smo lahko ugotovili, da je vzrok pomanjkljivega znanja nekaterih dijakov v prepovršnem in nerednem učenju, v učenju na pamet, ne da bi o snovi globlje razmišljali, že pridobilno snov iz prejšnjih let, predvsem iz matematike in tujih jezikov, pa

Novi gasilski častniki

Republiška gasilska zveza je imenovala v čin gasilskega častnika sledeče podčastnike: PGD Formin tov. Sisinger Ivana; PGD Sikole tov. Pernat Silvana; PGD Vitomarci tov. Kovačič Antona; PGD Mezgovci tov. Čuš Mirka; PGD Ormož tov. Vaupotič Ivana in Stropnik Edvarda; PGD Bukovci tov. Bezjak Jožefa; PGD Zagojčiči tov. Feguš Andreja; PGD Cirkulane tov. Rajhar Stanka; PGD Gorisnica tov. Znidarič Janka; PGD Ptuj tov. Grahl Ivana;

pozabljajo. Zakaj? Intenzivno učenje nekopičene učne snovi v krajšem razdobju n. pr. šele pred zaključkom polletja ali šolskega leta, ne vodi k trajnemu znanju. Tako pridobljeno znanje hitro zbledi in ne more služiti nadaljnemu študiju. Prav tako ne more biti trdno in trajno tisto znanje, ki si ga prisvaja dijak z mehaničnim učenjem na pamet. Če dijak o snovi vsestransko ne razmišlja, ne more logično odgovarjati na stavljena vprašanja, še manj pa utemeljevati in braniti njeno vsebino. O kakih praktičnih vrednostih takega »znanja« pa sploh ne moremo govoriti.

Te slabosti bo lahko odpravila naša gimnazijska mladina z vztrajnejšim in temeljitejšim učenjem ob pomoči svojih profesorjev, staršev in mladinske organizacije. Ne mislimo na direktno študijsko pomoč staršev, ne na pomoč posebnih inštruktorjev. Dolžnost staršev je le, da nudijo svojim otrokom potrebne pogoje za študij in da so v stalnem stiku s šolo. Dijaki sami se vedno ne zavedajo

pomena solidnega študijskega dela.

Tu nismo spregovorili o objektivnih težavah, ki vplivajo negativno na učni uspeh naše gimnazijske mladine kot so na primer dolga in težavna vsakodnevna pot nekaterih dijakov v šolo in domov, težavno vsakodnevno dijakov-potnikov, ki se vračajo domov šele pozno zvečer, in so preko dneva brez primerne prehrane, družinske neprilike in slično. Tudi nismo omenili staršev nekaterih šolobveznih otrok, ki svoje otroke sami neodgovorno odvažajo od učenja in jih pošiljajo v šolo samo zaradi šolske obveznosti in iz strahu pred kaznijo. Teh ne obtožujemo samo naši delovni ljudje, ki visoko cenijo šolo, temveč jih bodo nekoč še hujše obtoževali lastni otroci.

Ko podpisujejo starši v teh dneh polletna spričevala svojih otrok, naj se zavedajo predvsem vzgojne vrednosti šolskih ocen. Gre namreč za dvig kvalitete znanja, ki ga bodo rabili naši otroci nekoč pri opravljanju važnih poklicnih poslov. —lc

V Ptujju se bo ustanovilo mladinsko kulturno umetniško društvo

Na pobudo okrajnega in mestnega komiteja LMS v Ptujju in tajnika okr. odb. LP, se je med mladino v Ptujju začelo resno razmišljati, da bi se ustanovilo mladinsko kulturno-umetniško društvo. Zaskrat bi bile v okviru MKUD sledeče skupine dramska, folklorna in pevski zbor. V okviru MKUD se bo organizirala tudi plesna šola za mladino.

Naša želja pri tem je, da bi o tem sleherni mladinski aktiv na svojem sestanku razpravljali in upoznali s tem svoje člane, dodali k temu še svoje predloge in pripombe. Po željah in veselju do sodelovanja v eni izmed teh skupin oz. plesne šole, naj aktiv

zbere poimensko prijave svojih članov v navedbo v kateri skrajni mladinec ali mladinka želi sodelovati.

Prav tako se pa lahko v katero koli izmed teh skupin vključijo vsi mladinci in mladinke, ki so sedaj še izven aktiv LM, pa čutijo veselje do sodelovanja v eni izmed skupin ali pa do plesne šole. Ti mladinci in mladinke se naj za to prijavijo na mestnem komiteju LMS v Ptujju — v prostorih OK LMS Prešernova 6.

Prijave se bodo sprejemale do 10. februarja 1952.

Iz pisarne MK LMS Ptuj.

Razvoj KDZ Moškanjci ne bo mogel mimo arondacije

Zadružniki KDZ Moškanjci so imeli v soboto 26. januarja t. l. redni letni občni zbor, ki je prikazal gospodarsko stanje te KDZ.

Po opravljenih začetnih formalnostih so slišali udeleženci zboru predsednikovo poročilo o prizadevanju, uspehih in napakah te KDZ v lanskem letu. Predsednik tov. Majerič je bil v svojem poročilu zelo kratak. Našel je vrsto težav: maja jim je toča uničila vso žetev, težko borbo imajo s privatniki, ki tvorijo močno fronto proti združnikom, smatrajo, da jim višji forumi niso nudili dovolj pomoči in drugo. Predsednikova poročila so dopolnili brigadirji s podatki o posameznih sektorjih gospodarstva. Zivnorostski brigadir je prikazal stanje živine in živinske prehrane, ki je utrpela zaradi suše. Sedaj imajo 33 glav živine, ki je v glavnem porazdeljena po gospodarstvih. Stevilko konj so zaradi pomanjkanja krme in glede na opravljanje poljskih del z dvema traktorjema zmanjšali na 10 konj, ki zadoščajo sedanjim potrebam zadruge. Prasičereja jim je bila v izgubo glede na visoko ceno krompirja in koruze. Poljedelski brigadir je pohvalil delovno vneto združnikov, ki so delali če je bilo treba, od 4. zjutraj do 10. zvečer, kot je to reden primer pri ostalih sovaščanih. Čeprav so imeli premalo delovne sile, je bilo delo pravočasno opravljeno. Zelo koristen se jim je pokazal skupinski način dela, ki ga imajo že od jeseni. Lanska toča jih je razočarala in prizideča, da niso imeli pridelka fit

PGD Moškanjci tov. Bezjak Alojza; PGD tovarna aluminija Strnišče tov. Toplak Andreja. Vsem imenovanim čestitamo k imenovanju v prepričanju, da bodo v bodoče še bolj vestno in pošteno delali na polju gasilstva — v borbi za obrambo ljudskega imetja.

Prvotno so si pomagali z dvema traktorjema, od katerih pa so obdržali samo Oliverja, drugega pa so prodali, ker smatrajo, da jim eden zadošča. Traktorist se je zavzel za traktorso obdelavo in njeno rentabilnost kljub dolgotrajnemu zatrevanju nekaterih združnikov, da traktor preveč stane zaradi stalnih popravil in velikega trošenja goriva. Računsko je prikazal zboru koristnost traktorja, ki se je izkazala v zadruzi pa tudi pri privatnikih, katerim je KDZ Moškanjci opravljala razne usluge. Kljub vsemu je bilo delo s traktorjem rentabilno. Poudaril je, da je nujno, da pride do združitve združnih parcel, do arondacije, nakar si bodo prikrbeli še večji traktor Deutz.

V lanskem letu je imela KDZ Moškanjci 3.780.410 din dohodkov, razhodkov pa 1.872.598 din. V razne sklade so vložili 25 o. l. vrednost storilnega dne znaša 215 din. K tej višini vrednosti storilnega dne je znatno pripomogla zavarovalnica, ki so jo dobili od DOZ glede na škodo vsled toče.

Diskusija se je razvila po poročilih, ki je pokazala, da je stanje o slabem življenju v KDZ Moškanjci neumestno. S tem poskušajo opravičevati, da da jih to silil iz zadruge, mesto da bi odkrito priznali pravo ozadje svojih namenov, da se želijo poedinci na ta način izogniti kratkovidnemu pritisku privatnikov ne glede na to, da bi se ravno z izstopom iz zadruge osramotili pred privatniki, ki bi jim opravičeno očitali: »Ni junaštvo začeti, ampak vztrajati je junaštvo.« Nekateri združniki se sicer res ne morejo pohvaliti z velikim zaslužkom, to pa predvsem po lastni krivdi. Kdo je kriv Veseliču Ivanu, da je prišel na delo samo 29 dni, Jančekovič Mariji samo 23 dni, Lah Lizi 31 dni? Na to vprašanje bi lahko oni sami odgovorili. Preko 60 let stari Majerič, ki ima

KDZ Trniče postaja vedno močnejši tekmec KDZ Sobotinci

V soboto, 26. januarja t. l. so potrdili združniki KDZ Trniče na občnem zboru v Finžgarjevi hiši v Marjeti gospodarski obracun za lansko leto, ki izkazuje 4.245.734 din prebitka z 250 d. n. vrednim delovnim dnem. Ob ravnavali so o dosedanjih združnogospodarskih izkušnjah in o nujnosti arondiranja zemlje. Za letošnje gospodarjenje so sprejeli več sklepov in izvolili predsednika, upravni odbor in nadzorni odbor ter delegate. Zbora se je zraven združnikov udeležil predstavnik OLO, OK KPS, Zadrúžnega sklada in 4 člani KDZ Sobotinci.

KDZ Trniče in KDZ Sobotinci tekmujeta, saj sta največji zadržugi te vrste v okraju in se bavita največ s poljedelstvom. Dobro pripravljene prvi občni zbor KDZ Sobotinci je dal pobudo funkcionarjem KDZ Trniče, da so se tudi ti pripravili na občni zbor z resnimi poročili, kritiko in samokritiko, ki so prikazali uspehe in del slabosti 3 leta stare KDZ Trniče. Najsi bi bil izgledal ta občni zbor še tako pripravljen in krak, vendar ni verjetno, da bi bili o njem tihi in kratki sovaščani iz Prepolj, Trnič in Marjete ter ostalih bližnjih in daljnjih vasi, ki so spremljali z dobrim ali slabim namenom razvoj te KDZ, ki priznavali uspehe ali ji očitali gospodarske napake.

Cesar nima KDZ Sobotinci, to je močnega gospodarskega soseda, bivše drž. posestvo Starše, sedanjega Kmet. gosp. Starše, to ima KDZ Trniče, močnega soseda in tekmeca na eni strani, sovaščane kmete na drugi strani in med vsemi temi tekmovalci, kdo boljše obdela zemljo, kdo jo boljše gnoji, ima boljše seme, manj pridelovalnih stroškov, večje hektarske donose in boljše dohodke za delovne ljudi. Pogoj kmet. gosp. Starše so mnogo boljše od sedanjih pogojev KDZ Trniče. Skupni kompleks, polja, gospod. dvorišče, redne delavce, mehanizacijo itd., vse to, o čemer so razpravljali na občnem zboru KDZ Trniče. Za dosego skupnega kom-

pleksa nji v ostalih površih je treba KDZ Trniče najprej izvesti arondacijo zemlje in s tem odpraviti gospodarjenje na 400 raztresenih parcelah. Vse doseganje izkušnje KDZ Trniče kaže na to nujnost, ki je morala priti in ki jo omogoča zakon o arondaciji. Kmet. gosp. Starše bo dobila s tem enako močnega, če ne gospodarsko močnejšega soseda, ki ga bo predstavljalo večje število kmetov in kmetijskih delavcev. Sedaj jih je v KDZ Trniče samo še 84 in ti so premagali največje začetne težave. V čem so gospodarsko prekosili sovaščane in Kmet. gosp. Starše, sicer žal ni bilo govora na občnem zboru, kar pa bi bilo vsekakor najzanimivejše. Nad štirimilijonski prebitek pa vsekakor dokazuje, da je v KDZ Trniče na delu večina ljudi, ki stremijo za tem, da bi čim več prigrisodarili za družbeno gospodarstvo in zase.

Za celotno uravnoteženje z Kmet. gosp. Starše oz. njeno prekositev bo treba KDZ Trniče še časa in sredstev. Ekonomsko dvorišče mesto dosedanjih raztresenih hlevov, živine, strojev, skladišča in drugo bo zahtevalo še precej truda združnikov, nakar ne bo v Trničah in drugod več razpravljanja, kdo lažje in boljše gospodariti, ali kmetje posejati, ali združeni kmetje in kmetički delavci v zadruzi, ali ljudje v mednem odnosu na Kmet. gosp. Starše. Vse to pa bo zahtevalo in že zahteva predvsem politično delo med združniki in združniki, o čemer sicer na občnem zboru poročila ničesar niso omenjala. Za politično in kulturnoprosvetno delo na vaseh, ki so najbližje KDZ Trniče in v Trničah samih potrebuje zadruge dvorane, ki jo greša in je še nima. Tudi pri tem prednjači pred Trničani KDZ Sobotinci, ki je z zgraditvijo združne dvorane postala tudi kulturno središče svoje okolice. Predavanja, prireditve in proslave so toliko učinkovitejše, ker se jih lahko udeležuje večje število ljudi. Nobena še tako prostorna zadruška kmečka hiša KDZ Trniče ne more sprejeti 200—300 ljudi. Vseh teh nalog se člani KDZ Trniče niso vstrašili. Cesar niso zgradili v dosedanjih treh letih, bodo v bližnji bodočnosti.

Lansko leto jim je pripomogla KDZ Trniče do dohodka 2.913.561 din pridelke vrtnin, predvsem krompirja na 23 ha površine, ki so ga pridelali 223 tisoč kg, krmne rastline so dale 647.470 din, žito 429.547 din, strojni park 343.930 din dohodka, dočim so dale ostale panoge manj. Prasičereja doslej ni bila rentabilna, saj so kupili prašiče po 29 din, prodali pa po 19 din kg žive teže. To jih je privedlo do zaključka, da si bodo pomagali raje z domačim razplodom. Tudi konjereja se je izkazala nerentabilna, pri čemer pa je nekaj krivde tudi v tem, da niso vodili dovolj evidence o vrednosti storitev s konji. Končni obračun jim je pokazal, da jih je konjereja stala 212.952 din, koristila pa za 100.770 din. Največjo izgubo so imeli pri prašičereji, ki jih je stala nad 653 tisoč din, doprinesla pa je 316.998 din.

Doseženi štirimilijonski čist dobiček so razdelili in sicer: na opravljene delovne dni 2.571.750 din, na investic. sklad 800.000 din, socialni sklad 600.000 din, prispevek za združni sklad 106.143 din, davek 79.623 din, kulturno-prosvetni sklad 50.000 din in ostalo.

V Ptujju je končal sanitetni tečaj PAZ

Po 4-mesečnem tečaju PAZ v Ptujju so bili 21., 22. in 23. januarja t. l. teoretični in praktični izpiti 30 tečajnikov sanitetne službe PAZ mesta Ptuj, ki so končali z zadovoljivim uspehom.

Odično oceno pri izpitu so dobili: Rogina Olga, Budina glavni uspel in da je večina združnikov ostala pri sklepu ostati v zadruzi, se je videlo med drugim tudi iz tega, da so združniki še dolgo po občnem zboru ostali skupaj in medsebojno razpravljali o raznih združnih problemih. —lc

V poročilu o izkušnjah pri ureditvi hlevov za govejo živino, pri popravilu strojev in uporabi teh, glede pomoči OLO in Zadrúžnega sklada, glede težav z gnojem in z nekaterimi spornimi vprašanji je bil deloma odražen nepravilni odnos do razvoja združništva od zunaj in znotraj zadruge same.

Ko so preurejali hleve za govejo živino, so imeli precejšnje težave z nabavo opeke, cementa in traverz, jesa in investicijskega kredita. Ko so ta material dobili, jim je bil zaračunan po visokih cenah. Pri zidarskih delih so si morali pomagati z domačini zidarji, ko so se izkazalo, da so najeti zidarji delali v hlevu 1 steber 3 dni, domači pa so napravili v 3 dnevih 2 stebra. Pri teh delih sta se izkazali združnici sestri Kalčič, ki sta bili na občnem zboru posebej pohvaljeni. 10. maja so spravili 34 glav goveje živine v skupni hlev. Nekaj stroj so dali v popravilo MOD v Ptuj. Po 3-mesečnem brezuspešnem čakanju so dali ta stroj v popravilo privatniku v Mariboru, ki je opravil popravilo ceneje in v par dneh. KDZ Trniče ima večje število gozdnih parcel, ki pa jih ne more izkoristiti, ker niso dognani, kje so te parcele. To se čuti predvsem pri steli in pri gradbenem lesu, za katerega so dali predplačilo KZ Koplivnik, lesa pa še niso dobili niti vrjmenega denarja. Ker nimajo dovolj stelje, pogrešajo dober hlevski gnoj, ki ga nujno potrebujejo za gnojenje njiv, če hočejo dobiti boljše hektarske donose.

Tudi s Cafutu zaplenjenim premoženjem se niso dokončno razčistili. Razlaščen Cafuta izrablja zaplenjeno mo površine sam. Strokovna pomoč Zadrúžnega sklada ni taka, kot jo pričakujejo. Težave imajo tudi z nabavo novega traktorja. Z nabavo osebnega avtomobila so utroeli večjo škodo, saj jih je Brauša Hinko, avtoprevoznik iz Kostričevnice odri pri prodaji maloverstnega avtomobila za 270.000 din, kar je deloma tudi krivda zadružnega upravnega odbora, ki ni dal pred izplačilom avtomobila očitati po strokovnjaku. V času mlative niso imeli v redu mlatilnice, kar jim je prilično gospodarsko škodovalo in kvarilo ugled itd.

V diskusiji, ki je sledila poročilu, so se oglašali združniki pa tudi povabljeni predstavniki, ki so dali pojasnila na vprašanja, kako je treba reševati razne gospodarske probleme te zadruge, da bo KDZ Trniče v letošnjem letu odpravila napake, ki so se pojavljale v lanskem letu.

Voltve so dokazale, da si je dosedanj predsednik Požgan pridobil zaupanje združnikov, zato so ga ponovno izvolili za predsednika.

Kot o ostalih dosedanjih zborih KDZ bi lahko rekli tudi o tem občnem zboru, da se združniki povsod v polni meri še ne zavedajo svojih pravic, kar se najbolj odraža predvsem v diskusiji, ki je navadno kratka in odraža skrito željo, da ne bi bilo zamere med združniki, četudi je marsikje več vprašanih neresenih in kot taka močno vplivajo na razpoloženje v zadruzi in njene uspehe.

Vsekakor pa je treba priznati, da so letošnji občni zbori v večini KDZ mnogo boljše pripravljene od lanskih in da se na njih ipak odraža velik gospodarski napredek kot tudi napredek začetni združnikov. LF.

Nekaj o „kovini bodočnosti“ - aluminiju Pomen nove tovarne aluminija v Strnišču

Industrijsko pridobivanje aluminija nam je znano nekako od konca preteklega stoletja, čeprav se je vedelo za aluminij že mnogo desetletij pred tem.

Že v XVIII. stoletju so poznali bazično spojino, ki so jo nazivali alumin in ki se nahaja v glini ter da se v glini, kot osnovni sestavini alaina nahaja metal, vezan s kisikom (L. 1807 Humphry Devy). Ta metal je kasneje dobil ime aluminij. L. 1825 je Danec Oersted uspel s tem, da je delujoč z amalgamom natrija na aluminijev klorid, izdeloval aluminij. Dve leti za tem se je Nemcu Wöhlerju posrečilo, da je dobil metalni grah aluminija na ta način, da je kalij deloval v platinasti posodi na aluminijev klorid. Toda tako pridobljeni aluminij so uporabljali le za kemična raziskovanja. Šele l. 1845 je uspešno, pridobil aluminij v obliki kovinskih kroglic.

Henri St. Clair Deville je z delovanjem natrija na aluminijev klorid izdeloval l. 1845 v večjih količinah metalni aluminij. Ta aluminij je bil neverjetno drag in stal le v malenkost manj kakor zlato.

V l. 1855. beležimo prve poskuse za pridobivanje aluminija s pomočjo elektrolize. Vendar lahko govorimo o industrijski proizvodnji aluminija šele od l. 1886. dalje to je od časa, ko je Siemens iznašel dinamostroj.

L. 1888 so bile zgrajene prve tvornice za predelavo bauksita v aluminij v Franciji in Ameriki. L. 1890. so aluminij prvič uporabili za izdelavo posode.

L. 1894 se je pojavila legura aluminija in magnezija, znano trša od aluminija in manjše specifične teže.

Od l. 1900 uporabljajo aluminij v avtomobilski industriji. Važen datum v razvoju industrije in njegovih legur je leto 1909, ko je bil iznajden duraluminij, ki ga danes pretežno uporabljajo v letalski industriji.

Bauksit, ruda iz katere pridobivamo aluminij, je bil odkrit v Franciji, pri mestu Les Baux. V ogromnih količinah se nahaja v Ameriki, v angleški in holandski Gvajani, v FLRJ, Madžarski, Indiji, SSSR itd.

V FLRJ imamo bauksit v ogromnih množinah, saj smo ga samo tik pred drugo svetovno vojno nakopali letno blizu pol milijona ton. Ta bauksit so v večjem delu izvažali. Le manjša količina tega bauksita se je predelala v tovarni v Mostah pri Ljubljani in Lozovcu pri

Sibeniku v glinico; v zadnji tovarni pa od l. 1937 tudi v aluminij.

Znana so velika prizadevanja industrijskih držav, da bi si zagotovila v čim večjih količinah aluminij, to svetlo in lahko kovino, ki jo še danes imenujemo »kovino bodočnosti«. Spominimo se le na dejstvo, da se je proizvodnja aluminija v zadnjih 40 letih povečala za okrog 250 krat in da je dosegla med zadnjo svetovno vojno blizu 2.000.000 ton letno. Vidimo, da je sodobna moderna natrija na aluminijev klorid, izdeloval aluminij. Dve leti za tem se je Nemcu Wöhlerju posrečilo, da je dobil metalni grah aluminija na ta način, da je kalij deloval v platinasti posodi na aluminijev klorid. Toda tako pridobljeni aluminij so uporabljali le za kemična raziskovanja. Šele l. 1845 je uspešno, pridobil aluminij v obliki kovinskih kroglic.

Med drugo svetovno vojno — potem ko so zavezniški pričetli graditi in izgraditi tovarne aluminija v Ameriki in Kanadi — so Nemci pričeli z gradnjo tovarne predvsem na Norveškem in v Jugoslaviji. Pri nas so tik pred osvojitvijo pričeli z gradnjo tovarne aluminija v Strnišču.

Kakšen bo pomen tovarne v Strnišču?

Ce pomislimo na dejstvo, da smo v stari Jugoslaviji l. 1939 pridelali le okrog 1800 ton aluminija in da bo tovarna v Strnišču proizvajala približno 17 krat več aluminija ter tako prispevala skoraj 2% svetovni proizvodnji aluminija, potem je jasno, da je taka tovarna ogromne važnosti za naše gospodarstvo in za krepitev naše obrambne moči.

Znano je, da potrebujemo za proizvodnjo aluminija poleg bauksita še ogromne količine premoga, električne energije, anodnega materiala itd. Račun pokazuje, da potrebujemo za pro-

izvodnjo 1 tone aluminija okrog 24.000 kWh (navajamo za primer: eno gospodinjstvo porabi mesečno 150 kWh — kar je visoko vzeto —, torej bi ta električna energija zadostovala za skoraj več kot 13 let).

V naši državi imamo vse predpogoje za razvoj močne industrije aluminija. Po dograditvi tovarne v Strnišču bo imela naša država v evropski proizvodnji aluminija približno enak pomen, kakor ga imajo največje industrijske države: Anglija, Nemčija, Francija, Italija. Zaradi ogromnih rezerv bauksita pa smo še celo v prednosti. Norveška n. pr. ima dovolj energije, nima pa bauksita. V Grčiji je narobe, za Madžarsko pa je znano, da si je SZ zagotovila 80% delež v proizvodnji bauksita.

Anglija namerava zgraditi dvoje velikih tovarn, vendar ne na svojem otoku, ker ji tamka primanjkuje osnovnih surovin, temveč v zahodni Afriki in Novi Gvineji. Za Nemčijo — po demontaži njenih največjih tovarn — ni verjetno, da bi lahko kmalu dosegla predvojno raven v proizvodnji aluminija.

Jasno je, da bo z dograditvijo tovarne v Strnišču naša država ogromno pridobila in se uvrstila tudi v tej panogi v krog evropskih držav, ki imajo danes najbolj razvito industrijo aluminija. Bauksita ne bo potrebno v taki meri izvažati — čeprav ga bo še tudi preostajalo za izvoz — in uvažati za drag denar aluminij, saj ga bomo v kratkem času pridelali dovolj v domači, naši tovarni na ptujskem polju.

k. z.

Rogozniški nadvoz je dolžna zgraditi železnica

Dne 27. 1. 1952. smo imeli sešatek odborov vseh množičnih organizacij ter študiral pismo CK KPJ v Ljubljani KLO Rogoznica.

Ob zaključku diskusije smo uči obravnavali e članku oziroma pismu, kateremu odgovarjamo sledeče:

Piscu bi priporočali, da se najprej seznanj z mejo KLO Rogoznica in MLO Ptuj, potem pa bo videl, da imenovani železniški nadvoz leži na teritoriju MLO Ptuj.

Drugič bi tudi priporočali, da se pisec seznanj z zakonom o

krajevnih ljudskih odborih, v katerem piše, da so krajevni ljudski odbori dolžni vzdrževati samo krajevno ceste ne pa okrajno ali pa celo železniške nadvoze, katere je dolžna graditi železnica.

Povemo pa lahko tudi to, da smo že večkrat sklepali o gradnji imenovanega nadvoza ter ga pncujali s prostovoljnimi delci.

Sekcija za vzdrževanje proge Ptuj je imenovani nadvoz že dvakrat planirala, pač pa je bil vedno brisan iz plana to pa iz razloga, ker je bolj nujno potrebno zgraditi železniške inostve ter odpraviti počasno vožnje.

Kakor smo že omenili, smo razpravljali o delu tega mostu, da bi pomagali s prostovoljnimi delci, je bila v to akcijo vključena organizacija Osvobodilne fronte, ki je pri drugih nalogah stalno pomagala. Saj je v letu 1951 opravila čez 955 ur prostovoljnega dela pri navažanju in popraviljanju krajevnih cest in mostu čez potok Rogoznico, ki je istotako v kompetenci sekcije za vzdrževanje proge. Iz tega je razvidno, da je Osvobodilna fronta dala precejšnji delež, v to niso vračunane prostovoljne vožnje pri vožnji gramozja, ki bi zneslo številu tudi preko 300 prostovoljnih ur.

Iz pisarne KLO Rogoznica

spremljala cela vas in ljudje iz sosednjih krajev.

Pri odprtem grobu se je z gospojinimi besedami poslovil od pokojnika Meško Anton iz Mihovec.

Lizika je planila po konci, se prišla za jopco na prsih in negibna obstala. Zagledala je srepe oči, ki so zrlje v njo in za tem znani Zepov glas.

»Tak, ptičica, z muzikantom si se spela?! Ti je jezik primrznil?« Moški jo je zgrabil in njo začel mikastiti. »Obleč se in nikar se toliko ne razgaljaj! Ne boš me premotila! Se bomo že spotoma pomenili!...«

»Kristus, kam jo boste gnali?« je zavpila stara, dvignila roko in se z odprtimi usti zarzrla v Zepa.

»Kuš, vešča, ali pa ti glavo razbijemo!« je siknil mlajši Ornikov. »Ne bomo ti je spridili!«

»Priateljčki, prijateljčki!...« je prestrašeno zbral kletar.

Zep pa je prijel Liziko za ramo in jo potisnil skozi vrata.

»Kristus, je stokala starica, samo ubijte je nikar, kaj bi ženska klat! Pretepi jo, pa te bo reda imela. Tudi z mano je bilo tako...«

Delo RK v letu 1951

V četrtek 17. januarja 1952 je bilo v Ptuj tretje zasedanje Okrajnega odbora RK. Odborniki so delegatom krajevnih odborov RK poročali o opravljenem delu, ki je bilo v minulem letu zelo bogato na zdravstvenem, kakor tudi na socialnem področju.

OORK, ki je občutno v skrbeh za usposabljanje zdravstvenega kadra, je organiziral tečaje za prvo pomoč, tečaje za zdravstvene aktiviste, tečaje za dopolnilno znanje prve pomoči ter vključil zdravstvena predavanja tudi pri gospodinskih tečajih. V vseh navedenih tečajih je število obiskovalcev preseglo plan in tako omogočilo, da je bila zdravstvena dejavnost izpolnjena s 169 odst.

Ustanavljal je postaje prve pomoči, ki jih vodijo zdravstveni aktivisti, in jim nabavljaj sanitetne potrebščine, v kolikor se postaje same niso mogle opremiti iz lastnih sredstev. Oskrbel je sanitetne potrebščine tudi mladinski brigadi na progi Doboj-Banjaluca. Organiziral je delovne sestanke zdravstvenega kadra, na katerih je okrajni zdravnik dr. Rakuš dajal navodila za delo na terenu. Ustanavljal je zdravstvene aktivne, ki rešujejo higienske prilike v vasi in pri poseameznih družinah.

Sodeloval je pri vseh vajah izvenarmadne in predvojske vzgoje. S 120 bolničarji se je udeležil partizanskega pohoda preko ptujskega okraja, kjer so bile posebno močno zastopane ekipe Središče, Gorišnica in Ormož.

Izpopolnil je z novimi knjigami zdravstveno-prosvetno knjižnico in organiziral 240 zdravstvenih predavanj, da bi se dvignila zdravstvena prosvetljenost našega ljudstva.

V okraju je pridobil 100 krvodajalcev. V Savudrijo (obmorsko kolonijo RK) je Okrajni odbor poslal 24 otrok brezplačno, za dva pa so stariji plačali oskrbovalnino.

V organizacijo je vključil 9000 članov in tako 100-odstotno dosegel plan. V Tednu RK je organiziral poleg akademij, in kulturnoprosvetnih prireditiv tudi zdravstvena predavanja in zdravstvene komisije v Ormožu in Središču, ki so pregledovale javne lokale in opozarjale na nedostatke. Na terenu pa se je v tem tednu pomnožilo število zdravstvenih ustanov (postaj prve pomoči) in zdravstvenega kadra. Z oblačili je bilo obdaruvanih 300 revnih družin. Poživila se je Protituberkulozna sekcija.

Ta je nabavila 30 odev bolnikom in krila eno vožnjo v zdravilišče Topolšica. Bolnikom, ki prihajajo na dispanzerske preglede, vrača potne stroške, organizira obiske tuberkuloznih družin in revnejšim izmed njih deli tudi denarne podpore.

Pod nadzorstvom OORK je deloval po vseh šolah Podmladek RK, ki si je pridobil 8500 članov. Podmladek se je trudil, da bi privzgojil svojim članom čut tovarištva in čut za skupnost sploh ter smisel za red in snago. Opozarjal je otroke na škodo, ki jo povzroča uživanje alkoholičnih pijač in kajenje, jih usmerjal v telovadna društva in jih seznanjal z vsem, kar koristi zdravju. Prirejal je tečaje prve pomoči in druga zdravstvena predavanja. Vzpodbujal je podmladkarje k medsebojnemu dopisovanju v državi. Podmladkarji pa so pošiljali dopise, risbe in ročne izdelke tudi v inozemstvo in tako prikazovali svetu življenje v Titovi Jugoslaviji. Vizoriti pa bo treba Podmladke

na osnovnih šolah in gimnazijah, da v novem letu počive mednarodno dopisovanje, da pri pravijo že v zimskih mesecih, ko imajo kmečki otroci več prostega časa, izdelke za tužino in da začno s tečaji prve pomoči, kjer se to še ni izvedlo.

RK se je udeležil šestmesečnega tekmovanja za 10. obletnico JLA, sprejel tekmovanje OORK Soštanj ter izvedel vse zadane naloge. Omenimo le največje Zdravstvo je razširilo svoj kader in ga pritegnilo k množičnim akcijam. Zdravstveni aktivisti so javljali nalezljive bolezni, pomagali pri razkuževanju studencev, organizirali beljenje pri revnejših družinah ter dajali materam nasvete o pravilni prehrani in negi dojenčkov, o uničevanju mrčesa in podobno. — Ob zaključku šestmesečnega tekmovanja so bili v okrajnem merilu pohvaljeni delavni krajevni odbori RK: Središče, Lešnica in Ptuj.

V okviru 6-mesečnega tekmovanja je bila izvedena tudi velika tombola, ki je dala ca 690.000 din čistega dobička. Ta se je razdelil v naslednje:

Uspeh ptujskih lovcev

Manjša skupina ptujskih lovcev je bila na povabilo lovške družine Poljčane v nedeljo 27. t. m. na Boču na lovu divjih svinj, ki pustošijo njive in poljske pridelke številnim kmetijam izpod Boča.

Po prijaznem sprejemu in raznih lovskih formalnostih sta se obe skupini po visokem snegu podali dopoldne na levo stran Boča. Po dvournem čakanju je padla osemdeset kilogramov težka svinja, ki jo je ustrelil lovec iz Poljčan. V drugem pogonu se je pojavil pred otuljsko skupino 120 kg težki divji prašič. Prvi je nanj streljal lovec iz Poljčan, pogodil pa ga je

in težko ranil v hrbet lovec Korošec Rudolf iz Ptuja. Težko zadet prašič se je še dolgo upiral smrti.

Nad 175 centimetrov dolgega, okrog dve leti starega in nad 120 kg težkega divjega prašiča so lovci pripeljali v Ptuj, kjer je bil en dan razstavljen na Koroševem dvorišču.

Lovskopravično pripada ustrezni prašič lovcu Korošču Rudiju iz Ptuja.

S to prvo veliko trofejo se ptujski lovci upravičeno ponahajo in se bodo nedvomno radi odzvali novim povabilom lovške družine iz Poljčan.

-že.

Angina v grlu

je bolezen, ki se smatra za splošno okuženost po streptokokih, ki so včasih pomešani tudi s stafilokokli, čeprav so lahko vzrok tudi drugi mikroorganizmi. Pri navadnem okuženju po streptokokih se tvori na bezgavkah (mandljih), ki so vnete, bela obloga (bolezni spremlja vedno vročina). Pri tem otečejo tudi sosedne vratne žile; bolnik težko požira. Če se bolezen širi na zadnjo steno goltanca in na nebo, gre že za drugo obliko angine, četudi se i ta oblika lahko omeji s pravočasnim zdravljenjem samo na mandlje (bezgavke); če se ne začne zdraviti pravočasno, se tvori eksudat, bezgavke se snojijo itd. Po zunanji obliki označujemo angino različno, toda to je brezpomembno, kajti to niso razne oblike bolezni, ampak samo razvojni stadiji istega procesa. Po vojni (prvi svetovni) se je znatno razširila angina, ki jo povzročajo spirochaeti; redka je angina, ki jo povzročajo pneumokoki in brez pomena je angina, ki jo povzročajo leptotriksi. Streptokokna angina, ki je najbolj razširjena, se začneja z vročico, težkim požiranjem, otokom in zardanjem bezgavk. Če bolnik odpre usta, potlačimo s čistim držajem žličke jezik in bolnik naj skuša izgovoriti glas »e«. Takoj opazimo, kako daleč je vnjetje razširjeno, ali se pojavlja na mandljih rumenkast glen ali že rumenkaste gnojne točke ali gobice ali se tvori rmenkasta podloga, ki se bolj in bolj širi. Če napade bolezen tudi vezniice, ne more bolnik odpreti ust

in težko ranil v hrbet lovec Korošec Rudolf iz Ptuja. Težko zadet prašič se je še dolgo upiral smrti.

Nad 175 centimetrov dolgega, okrog dve leti starega in nad 120 kg težkega divjega prašiča so lovci pripeljali v Ptuj, kjer je bil en dan razstavljen na Koroševem dvorišču.

Lovskopravično pripada ustrezni prašič lovcu Korošču Rudiju iz Ptuja.

S to prvo veliko trofejo se ptujski lovci upravičeno ponahajo in se bodo nedvomno radi odzvali novim povabilom lovške družine iz Poljčan.

-že.

in težko ranil v hrbet lovec Korošec Rudolf iz Ptuja. Težko zadet prašič se je še dolgo upiral smrti.

Nad 175 centimetrov dolgega, okrog dve leti starega in nad 120 kg težkega divjega prašiča so lovci pripeljali v Ptuj, kjer je bil en dan razstavljen na Koroševem dvorišču.

Lovskopravično pripada ustrezni prašič lovcu Korošču Rudiju iz Ptuja.

S to prvo veliko trofejo se ptujski lovci upravičeno ponahajo in se bodo nedvomno radi odzvali novim povabilom lovške družine iz Poljčan.

-že.

in težko ranil v hrbet lovec Korošec Rudolf iz Ptuja. Težko zadet prašič se je še dolgo upiral smrti.

Nad 175 centimetrov dolgega, okrog dve leti starega in nad 120 kg težkega divjega prašiča so lovci pripeljali v Ptuj, kjer je bil en dan razstavljen na Koroševem dvorišču.

Lovskopravično pripada ustrezni prašič lovcu Korošču Rudiju iz Ptuja.

S to prvo veliko trofejo se ptujski lovci upravičeno ponahajo in se bodo nedvomno radi odzvali novim povabilom lovške družine iz Poljčan.

-že.

in težko ranil v hrbet lovec Korošec Rudolf iz Ptuja. Težko zadet prašič se je še dolgo upiral smrti.

Nad 175 centimetrov dolgega, okrog dve leti starega in nad 120 kg težkega divjega prašiča so lovci pripeljali v Ptuj, kjer je bil en dan razstavljen na Koroševem dvorišču.

Lovskopravično pripada ustrezni prašič lovcu Korošču Rudiju iz Ptuja.

S to prvo veliko trofejo se ptujski lovci upravičeno ponahajo in se bodo nedvomno radi odzvali novim povabilom lovške družine iz Poljčan.

-že.

in težko ranil v hrbet lovec Korošec Rudolf iz Ptuja. Težko zadet prašič se je še dolgo upiral smrti.

Nad 175 centimetrov dolgega, okrog dve leti starega in nad 120 kg težkega divjega prašiča so lovci pripeljali v Ptuj, kjer je bil en dan razstavljen na Koroševem dvorišču.

Lovskopravično pripada ustrezni prašič lovcu Korošču Rudiju iz Ptuja.

S to prvo veliko trofejo se ptujski lovci upravičeno ponahajo in se bodo nedvomno radi odzvali novim povabilom lovške družine iz Poljčan.

-že.

Ivan Potrč:

Gorice

(Nadaljevanje 19)

Ko je to storila in ko je zatem z vso pobožnostjo izrgala list, je privla luč in odšla na most tiho, po prestih e podstrešja. Odklenila in odpahnila je vežna vrata, pomirila psa in odšla po podseku na gumno in po lestvi na hram. Razpotegnila je krmo in začela klicati skozi lijak:

»Pastir, pastir!«

Pastir se je prebudil in planil v jaslih po konci.

»Jezus, kaj?« je vprašal.

Dekla ga je poklicala in rekla:

»Nič ni. Na hram pridi!«

Pastir se je, po vsej priliki po stari navadi, povzpel po pregradi sredi levega, se prijel za roko, ki mu jo je pomolela dekla in se potegnil skozi lijak na hram.

»To nosi h Kejačevim,« je rekla dekla in mu potisnila v roko iztrgan list. »A hitro, da te kdo ne vidi. A teči, kolikor ti noge dajo, samo teči!«

»Ah, zakaj?« je vprašal ne-

jevoljno zaspanj pastir in zaddehal.

Dekla ga je pogledala in nič ni vedela, kaj bi storila.

»Pesmarico ti dam,« je vzkljknila, potegnila izza rokavca zveze in mu ga pomolila.

Zdaj je pastir njo debelo pogledal.

»Za vedno?« je vprašal in obraz se mu je zam od sebe nasmehnil.

»Za vedno,« je potrdila dekla. »Samo teči, teči!«

Pastir je potegnil klobuk z glave, zmašil listek za podlogo, nataknil klobuk na glavo in se spustil po lestvi s hrama, za hramom pa se pogнал v tek čez travnike.

Kmalu za tem je butnilo na vrata obeh Lajhovk.

»Sveta nebesa, kaj je?!« je zavpila prestrašeno. »Zep?«

Odprla so se vrata in na pragu se je pokazala stara Lajhovka.

Bila je na pol oblečena in taka ko vešča.

dikovati, »saj ima vročino. Ze od nedelje ni več pravi... Ob samih čajih živi...«

»Prekleti čaj!« je zaklel eden izmed Ornikovih, slepi pa je zagrozil: »Da mu ne bomo mi čaja skuhal, pa bo kmalu zdravil Gremo, kapetan!«

Odšil so na Ornikovo in vrgli s postelje obe sestri.

»Jezus — Jezus,« sta začeli vzkljkati sestri, ko sta prepoznali brata.

»Kaj vaju moti, človeka božja, pojdi in javita se!«

Brata sta ju sunila od sebe in se znesla nad njima.

»Partizani, ti so vam bilj kuhani in pečeni?« je vprašal mlajši.

»Zahvalite boga, da sta sestri!« je grozil starejši.

Preden sta se odpravila sta zabičala:

»Do jutra se ne ganita iz koče!«

Mlada Lajhovka, ki je morala z njima, je bila ko na trnju.

»Pustite me na miru,« je jela prositi, ali moški so se ji smejali.

»Kaj bi jokala, grlica,« je rekel slepi. »Malo bomo pokolnili, usmiljenko potrebujemo.«

Dekle ni nič več reklo, samo strahoma jih je pogledalo.

Pred staro Lajhovko se je znašel, kakor da bi se z neba vzel muzikant.

»Jezus,« je zastokala ženska »križarji so jo odgnali!«

»Kam?« je zatulil muzikant in strelal starko za ramena, ker mu ni takoj odgovorila.

»E, kaj bi se toliko gnal, ne bodo ti je pojedli!«

Ozmečkin je pustil žensko in odšel iz bajte.

Križarji so prišli do križniške zidanice in se potegnili za drevje ob stezi. V hramu je bilo razsvetljenih dvoje zgornjih oken, kjer je bila Julia, svetlo ga je bilo tudi za kletnimi, kjer sta bila Vračko in Štefek.

Moški so se šepetajoče nekaj posvetovali, a ko je bilo to končano, je stopil starejši Ornikov k Liziki in ji rekel:

»Pojdi lepo v hram in zadrži žensko...«

Tako se je potem zgodilo, da je Julia zaslislala najprej škripanje vrat, a ko se je ozrla iznad papirjev, je zagledala med vrati Liziko.

»Dober večer, Lizika,« jo je pozdravila Julia in se dvignila.

»Le bliže, bliže, saj, zdaj si naša...« Stopila je k njej, da bi ji podala roko, alj dekle je ob-

stalo pri vratih in se od tam zmedeno oziralo po izbi, kakor da ne bi vedela, kam naj se dene.

»Krivico smo ti storili, sama sem ti jo storila. Nič ne reci, tudi vidva z muzikantom bosta srečna...« je govorila Julia.

Zdaj, po takem Julinem govorjenju, je Lizika zakrila obraz z rokami in dušeče zahlipala.

Sredi zime je vzniknilo na Desterniku mlado ljudsko-prosvetno društvo

Meseca novembra 1951 smo tudi tu na Desterniku ustanovili Ljudsko-prosvetno društvo in si napravili precej raznolik načrt dela: od nemega tuhanja ob šahovskih deskah preko predavanja v »ljudski univerzi«, izobraževalnega tečaja, gobenega in pevskega odseka do udeleževanja na dietantskem odru.

Cetudi nismo uspeli v celoti izvesti našega načrta, je do sedaj opravljen delo vredno, da o njem spregovorimo. To predvsem o našem igralskem odseku, ki ga vodi rutinirani igralec z nemajhno poirtvovalnostjo in sposobnostjo — tov. Mirko Hamernjak. Njegova igralska žilica je bila, ki ga je stokrat vzpodbodila ob mnogih zaprekah in mu ni dala sesti, dokler se ni 13. januarja slovesno odgnila z avsa na našem desterniškem odru.

Ljudsko univerzo je potegnil za nos objavljeni predavatelj iz Ptuj, kar ni ravno dobrodošlo zaradi nevolje čakajočih ljudi, ki jih itak težko zberemo, ker jim trenutno ne moremo nuditi niti zakurjene sobe.

Z izobraževalnim tečajem tudi letos nismo uspeli. Ni nam bilo mogoče zbrati niti minimalnega števila tečajnikov, čeprav sta se poleg učiteljskega tozadevno trudila tudi dva domačina odbornika LP društva.

Zlasti šoli odrasla starejša mladina se vse premalo zaveda vrednosti znanja in se odteguje vsaki priliki izobraževanja, ki jo mladina v drugih okoliših z odprtimi rokami in hvaležno sprejema.

Sicer pa lahko prav tu na Desterniku zaznamujemo dva izjemna primera zdravega, kulturnega in sodobnega gledanja na šolo in njeno široko izobraževalno funkcijo. Že v začetku tekočega šolskega leta sta se prostovoljno vpisala v najvišji razred dva bivša učenca tuk. osnovne šole, čeprav sta že lansko leto zadostila svoji šolski obveznosti.

Alli smemo v teh dveh redkih primerih (Rodošek-Stanko iz Drstelje in Murko Anica iz Vintarove) slutiti junaško revolucionarni prelom z izredno trdimo miselnostjo mnogih tuk. ljudi: »Šola (pouk) je le za malo deco...!«

Upajmo, da se v teh dveh prostovoljnih, — ki prihajata vestno in redno k vsakodnevni pouku, — rahlo pojavlja želja po izobrazbi njunega rojaka dr. Matije Murka...? Če je tako, potem je dobro!

Tudi Leskovčani dvigajo svojo kulturno raven

Po dolgem mirovanju je leskovska igralna družina ponovno oživela. Vprizorila je prvo slovensko igrano »Županova Mica« in šaljiv prizor »Gumb«. Kljub temu, da v Leskovcu še ni dvorane in so igrali v šoli v razredu, je bil obisk zelo dober. Igralci so gledalcem tudi primerno zadostili, čeprav so igrano vprizorili predčasno zaradi semestrskih počitnic, ker bi jo sicer morali preložiti zaradi odsotnosti učiteljev za tri tedne.

Poleg tega so igralci morali premostiti začetne težave, ker se že precej časa v Leskovcu ni nič igralo in je zato tudi manjkalo najnujnejše opreme. Kulise so zato izdelali igralci sami, takorekoč iz nič in sicer iz lastnih sredstev. Zato pa tudi ni čudno, če je bila scenarija nekoliko pomanjkljiva.

vendar so člani te nedostatkemalno odpravili. Z lastnimi sredstvi so prostor preuredili, da je sedaj primeren za garažo in ga dali tudi primerno zavarovati proti vlogu. Nato so se lotili važnejšega dela — popravila samega vozila. Najprej so ga popolnoma razdrili in očistili, pri tem pa so odkrili mnogo dotlej neznanih pomanjkljivosti, ki so jih sproti odpravljali. Tako so po dvomesečnem delu s pomočjo poirtvovalnega šoferja Lojzeka spravili vozilo v kolikor toliko porabno stanje. Tudi na karoseriji bodo manjše nedostatke odpravili v krajšem času, tako da bo vozilo lahko služilo in koristilo vaščanom ne samo kot učilo.

Igralci so se po prvem uspehu navdušili za nadaljnje delo, ki bo imelo mnogo večji uspeh, ko bo dograjen zadnji del, ki ga kmetijska zadruga spomladi namerava dalje graditi in ker ga Leskovci potrebuje mnogo bolj kakor druge vasi, ki že imajo kakršnekoli dvorane.

Dekleta iz Leskovca in okolice se ob torkih in petkih zbirajo v šoli; imajo namreč tečaj ročnega dela, ki ga vodi učiteljica ročnih del in šivanja na osnovni šoli. Za tečaj vlada veliko zanimanje.

V Vitomarcih se je razgibalo kulturno prosvetno življenje

Po dvoletnem molku je Prosvetno društvo v Vitomarcih pokazalo na nedavnem občnem zboru prva resna prizadevanja, da bi poživelo kulturno-prosvetno dejavnost v kraju. Tamkajšnja dolgoletna kulturna tradicija ustvarja enega najsolidnejših pogojev za uspešen razvoj društva in mu da možnost, da se s svojimi bodočimi uspehi uveljavlja tudi v svoji okolici.

Kljub finančnim, materialnim in tehničnim težavam so člani vendarle pripravljali aktivno sodelovati. Igralska družina kot najmočnejša in najjalinejša sekcija v društvu ima največje težave, posebno kar zadeva opremo odra. Mislim, da bi ta stiska bila precej ublažena, če bi bili deležni zaenkrat vsaj majhne podpore krajevnih forumov. Posebno kmetijska zadruga bi lahko v marsičem pomagala. Seveda bi lahko to storila le v primeru, če bi njeno vodstvo znalo boljše gospodariti in jo postaviti na bolj aktivno bazo.

»Prisega o polnočje« je bila nekaj začetek resnejšega dela igralске družine. Tudi gostovali so z njo. Za v bodoče pravijo, obrnil orožje in začel za beževčo streljati. Nekje sredi gorice, se je dekletje oprile kola, se sedlo in zajčalo.

Vračko je dvignil otroka do okna na zadnji steni in ga potisnil skozi kletne križe. Stefek se je zagledal v temo, se potegnjal za hišo in se pognal po gorici. Pod gorico je zadel na muzikanta.

»Kje je ona, Lizika?« ga je vprašal Ozmeč in sopol. Ali otrok se mu je iztrgal.

»Križarji!« je zavpil in to je bilo vse, kar je spravil iz sebe.

Pustil je osulega muzikanta in zbežal po grabi. Pogajal se je čez prekope in klanče in ob grmičevju, kjer so ga veje šibale. Ob vrbabčah je zavil na veliko cesto in stekel proti mestu.

Pri mostu je zadel na motorje. Eden teh motorjev se je ustavljal. Kejačev Stef, ki ga je vozil, je prepoznal Stefeka in zavpil:

»Kaj, nisi ti Vračkov?«

»Vračkov, Vračkov!« je pohitel otrok.

Kejačev je, ne da bi razjahal motor, segel po otroku in si ga posadil pred sebe. In motorji so znova zdrveli. Ali med to vožnjo, ki je bila vedno bolj

divja, je Stefeka nekaj dregnilo. Jel se je razgledovati, od kod ga dregajo, obračal se je, kolikor so mu dale vozačeve roke, ali ničesar ni zagledal. Znova ga je dregnilo. Prijel se je za ledja in ujel roko, a ko so privozili iz hoste in je posvetila mesečina, je zagledal za Centevim hrbtom pastirja, ki mu je namoč veselo pomežikoval.

Motorji so zavil s ceste in se pognali po klančih med gorice, a tudi Kajzar je oživel. Po goricah in po sepu so hiteli viničarji in viničarke. Vse je teklo proti križiški zidani in s strahom poslušalo posamične strele vrh brega.

Napadalci so znova silili skozi kletna okna. Ritonja je prinesel drog in jeli so izdirati križe. Drug drugega so priganjali. Postajali so popadljivi in preklinjali so. Ali močni in na gosto pleteni križi se niso in se niso vdali.

Znena da pa je okrog zidanice in iz gorice zaropotalo. To je bila streljanka, to je bila milica. Zedaj za njo, med hrami, med koljem in med drevjem pa je hitela viničarska srenja s krampi in motikami in s sekirami, kar je kdo v hitrici zagrabil.

Križarji so bili obvladani,

Ljudska univerza Ptuj

24. jan. t. l. je bilo v Ptuj u okviru Ljudske univerze peo redno predavanje, ki ga je imel tov. prof. Burger Ivan: »O odkritju in uporabi elektronov.« Predavatelj je na poljueden način razložil predmetno teorijo, da je vsak lahko razumel. Predavanje je bilo nekoliko boljše obiskano kot prejšnja, vendar je bilo še vedno zelo malo Ptujčanov; nad polovico poslušalcev je bila iz vrst JLA.

Tov. Burger je poslušalce povedel najprej daleč nazaj v zgodovino človeštva, ko je človek pričel verovat v nepojasnjene »nadnaravne« sile. Toda že med starimi Grki so se pojavljali ljudje, ki so zanikali izvor življenja po neki nadnaravni sili in ki so trdili, da mu je poreklo materija. Od teh sta filozofa Tales in Demokrit dosegla višek, ko sta ugotovila, da se vsaka materija sestoji iz najmanjših delcev, ki jih dalje ni več mogoče deliti in ki sta jih imenovala — atome.

Vsa ta dogajanja pa so morala v pozabo ko je bil zrušen antični svet in ko je pozneje katoliška cerkev dobila vsemočno oporo v fevdalizmu in ki je vsakega, ki bi mislil o takšnih rečeh, prepustila inkviziciji. Celih 1000 let ni bilo človeka, ki bi nadaljeval delo velikih grških filozofov. Sele dognanja Kopernika, Keplerja in Newtona pomenijo nadaljevanje te poti spoznavanja narave. Tudi na polju elektrike so se pričela globlja raziskavanja. Pomemben v tem času je bil Franklin, ki je postavil hipotezo, da je bistvo elektrike gibanje elektronov, ki se je šele čez 100 let potrdila.

Ampère, Volt, Ohm in Faraday so nato revolucionarno posegli v fiziko in postavili temelje elektrike, ki je kmalu na to triumfirala. Broun je pozneje odkril takoimenovano Brounovo cev, ki je osnova današnje televizije, Röntgen tkzv. X-žarke, brez katerih si ne moremo zamišljati sodobne tehnike in medicine.

Predavatelj je nato razložil bistvo televizije, torej dvakratno spreminjanje energije: svetlobno v električno v oddajniku ter električno nazaj v svetlobno pri sprejemniku. Prenos slik se vrši s pomočjo radijskih ultrakratkih valov.

S. P.

Vaški odbor OF v Muretincih nadaljuje tradicijo starega odbora

O starem odboru Osvobodilne fronte v Muretincih smo poročali še okrog volitev novih frontnih odborov, da ni bil preveč aktiven in izrazil upanje, da bo novi odbor prelomil s takšno tradicijo. To upanje se doslej ni izpolnilo, ker novi odbor še ni pokazal nobenih večjih znakov življenja. Niti za to se novi odborniki niso mogli zediniti, kdo bo njihov predsednik, ker se je predlagani izvolitvi trdovratno upiral.

Kako bo napredovalo delo odbora in frontovcev v Muretincih če novi odbor s takšnimi težavami izbira svojega predsednika?

V Zadrudnem domu v Muretincih so imeli gasilci 20. jan. tega leta svoj občni zbor, ki so se ga udeležili skoraj vsi člani. Po občnem zboru so izvedli vpite nekaterih gasilcev.

Predlagali so dopolnitev čl. 14 uredbe o denarnem nadomestilu

V ponedeljek, dne 28. I. zvečer, je bil v dvorani »Pri pošti« občni zbor sindikata drž. uslužbencev podr. št. 2. 100% udeležba članstva dokazuje zavednost članstva. Iz izbranih poročil je posneti vložen trud odbora, ki je tudi s samokritično priznal razne pomanjkljivosti.

Član IO MLO tov. Rudolf je izrazil zadovoljstvo nad delovanjem uslužbencev, povdarjajoč važnost sindikatov in dosežene uspehe na splošno.

Sprejeti sklepi kakor obveza prostovoljnega dela na nameravani gradnji Kulturnega doma »J. Lacko«, redni sestanki, študij družbenega plana in zakona o občinskih odborih, utrditev discipline, štednja pisarniškega materiala, skrb za strokovni dvig članstva v cilju doslednega izvajanja zakonitosti, predlog za predložitev predstavitve zakonodajnemu odboru skupščine za dopolnitev čl. 14 Uredbe o denarnem nadomestilu mesto živ. nakaznic za žene aktivnih uslužbencev in delavcev ter vdov starih nad 55 let, potrjujejo, da se člani sindikata zavedajo svojih nalog ter da bodo te tako po sindikalni kakor upravni liniji skušali kar najvestneje izvrševati.

-o-

dij družbenega plana in zakona o občinskih odborih, utrditev discipline, štednja pisarniškega materiala, skrb za strokovni dvig članstva v cilju doslednega izvajanja zakonitosti, predlog za predložitev predstavitve zakonodajnemu odboru skupščine za dopolnitev čl. 14 Uredbe o denarnem nadomestilu mesto živ. nakaznic za žene aktivnih uslužbencev in delavcev ter vdov starih nad 55 let, potrjujejo, da se člani sindikata zavedajo svojih nalog ter da bodo te tako po sindikalni kakor upravni liniji skušali kar najvestneje izvrševati.

-o-

Trnovčani so gostovali v Desterniku

V nedeljo 20. jan. je gostovala na desterniškem odru pridna igralna družina iz Trnovske vasi s svojim še vedno mladim ženinom Matičkom. Čeprav tu ni na razpolago niti najosnovnejših orodskih pripomočkov, so si spretni in iznajdljivi Trnovčani improvizirali še kar dobro kul-sarijo.

Pri otroški prireditvi so se razvedrili tudi odrasli

Na dan Novega leta so pionirji osnovne šole v Desterniku ob skoro polni dvorani mladih gledalcev praznovali svojo novoletno jelko. Uprizorili so igracil: »Ježek in mucika« ter »Jagoda išče dedka Mraza«, pionirski pevski zbor pa je zapel ob spremljavi harmonike nekaj lepih otroških pesmi. Deca je bila vesela ne-le skrbno pripravljenih in lepo izvedenih orodskih točk, ampak tudi sladice, ki jih je šola nabavila z denarnomo pomočjo OLO.

Vse točke sporeda te pionirske prireditve je deca ponovila v nedeljo 6. januarja za odrasle. Najbolj so ugajali gledalcem naši najmanjši odrski »umetniki«: Margučeva mucika in Cehov ježek.

V svojo vlogo se je najbolje življal sladkosrčni gospod grof, ki je svojo vlogo do potankosti razumel in jo zato tudi odlično odigral. Tudi Nežika je bila prav dobra in seveda tudi njen partner Matiček. Le škoda, da talentirani Matiček ni imel do svoje »gospode« življenjsko resničnega zunanega odnosa. Režiser bi mu bil moral potegniti vsaj roke iz žepov. Tudi vsi drugi igralci so se dobro odrezali.

Na dan Novega leta so pionirji osnovne šole v Desterniku ob skoro polni dvorani mladih gledalcev praznovali svojo novoletno jelko. Uprizorili so igracil: »Ježek in mucika« ter »Jagoda išče dedka Mraza«, pionirski pevski zbor pa je zapel ob spremljavi harmonike nekaj lepih otroških pesmi. Deca je bila vesela ne-le skrbno pripravljenih in lepo izvedenih orodskih točk, ampak tudi sladice, ki jih je šola nabavila z denarnomo pomočjo OLO.

Celotna igralska družina iz Trnovske vasi zasluži za svojo vztrajno pridnost — priznanje.

I. R.

Iz naših odrov

Igralska skupina Izobraževalno-umetniškega društva v Muretincih je pred nedavnim prireditvi na svojem odru v zadrudnem domu v Muretincih igrano »Begunka«. Igralci so, čeprav v veliki večini novinci na odru, svoje vloge zadovoljivo rešili, te ne upoštevamo tega, da so nekateri med njimi na odru pretiho govorili.

Glede na to, da so muretinci igralci kljub nedostatkom dosegli z »Begunko« uspeh, si ljudstvo Muretinc in okolice želi, da ne bi ponovno zaspali, temveč da bi začeto delo nadaljevali ter nudili še več vedno bolj popolnih prireditev.

V Podlehniku imajo gospodinjsko-kuharski tečaj

Učiteljstvo v Podlehniku je organiziralo že več tečajev, letos pa gospodinjsko-kuharskega, v katerega se je prijavilo veliko število deklet. Tečaj vodi tov. Melež, obravnavajo pa tudi razne druge predmete, o katerih predava upravitelj šole tov. Podhostnik.

Dekleta na tečaju posvečajo največ pozornosti kuhanju, vendar rade poslušajo tudi predavanja iz higijene, nege dojenčkov ter vsa ostala. Hvaležno so upravi državnega posestva, da jim je prepustila prostore v katerih se vrši tečaj ter harmonij, ob katerem se razveselijo ob koncu dela.

-ca-

Gospodarska predavanja v Cirkulanah

25. januarja t. l. so imeli v Cirkulanah v šoli poučno predavanje. Predavala sta tov. inž. Masten in Novak iz Maribora, prvi o sadjarstvu, razvoju in zatiranju ameriškega kaparja, ki se je tudi v tem delu Haloz že razpasel, drugi pa o vinogradništvu in kletarstvu. Čeprav je predavanje trajalo nad 3 ure, so poslušalci z verno vztrajali do konca. Po predavanju so izrazili željo, da bi jih še obiskala.

do posredovale tudi svojim sedem. In še nekaj: stremi, da bi dekleta ne ostala le pri tem znanju, temveč da bi znale skrbeti za nadaljnje samozobraževanje. In to slednje je pravzaprav glavni namen tečajev.

voriti, je prihitel po stopnicah Stefek in zavpil:

»Oče, banditi!«

Za otrokom je počilo.

Vračko je spustil škropilnico iz rok in pogledal kletarja, a ta je stal ko klada med vrati.

»Zgani se!« je zavpil in potegnil kletarja v klet. Zaloputnil je vrata, za tem dvignil z vso močjo kar je je premogel gantnar in podprl vrata.

»Prijateljček,« je začel kletar »kaj — kaj bi se upiral? Matjaževa vojska je prišla...« a ker ga je viničar samo gledal, je nadaljeval: »To z zadržami, to bo tako, ali tako propadlo... He!«

»A?!« je vzkliknil Vračko. »Ti si jih pripeljal? Kaj?«

Nesrešno ga je pogledal in se zagnal proti njemu, ali križarji so začeli vpiti pred vrati in razbijati po njih. Vračko in Stefek sta potegnila drugi plošč izpod sodov in vrata še enkrat podprla. Kletar pa se je potegnjal medtem v zadnji del kleti. Prišel je do sode, kjer sta Vračkova našla orožje, odbil pilko z nogo, se sklonil, in začel segati v odprtino. Ali ker ni ničesar dotikal, se je sklonil, potisnil glavo v odprtino in jel tipati naprej po dogah.

Takšnega, z glavo v sodu, je zagledal Stefek in ga pokazal Vračku. Planila sta med sode, prišla oba hkrati vsak za svojo nogo kletarja in ga naglo potisnila skozi odprtino. Prav tako naglo je Vračko nataknil pilko in zavrtel zapah. Moška sta se zasmejala, ali samo za trenutek.

»Jula!« je spregovoril bolj z mislijo, ko z glasom Vračko.

»Matil!« je zaklical na pol na glas Stefek.

Oba hkrati pa sta se zazrla proti kletnemu oboku.

Križarji so razbili šipe na enem izmed kletnih oken in začeli skozenj streljati. Vračkova sta se potegnila za sode in za oboke. Umaknila sta se pred streli, potegnila izpod sodov krampe in se potegnila ob stenah na vsako stran okna. Tam se je Vračko stegnil in se z obema rokama oklenil cevi. Napadalec za oknom je zaklel, isti trenutek se je zaslišalo streljanje zunaj zidanice, a cevi, ki so moglele skozi okno so izginile.

Viničarka je medtem dvignila karabin in zamahnila po križarju. Oopotekel se je proti stopnišču. Lizika pa se mu je strgala in se pognala iz zidanice. Ali Zep jo je opazil; dvignil se je,

divja, je Stefeka nekaj dregnilo. Jel se je razgledovati, od kod ga dregajo, obračal se je, kolikor so mu dale vozačeve roke, ali ničesar ni zagledal. Znova ga je dregnilo. Prijel se je za ledja in ujel roko, a ko so privozili iz hoste in je posvetila mesečina, je zagledal za Centevim hrbtom pastirja, ki mu je namoč veselo pomežikoval.

Motorji so zavil s ceste in se pognali po klančih med gorice, a tudi Kajzar je oživel. Po goricah in po sepu so hiteli viničarji in viničarke. Vse je teklo proti križiški zidani in s strahom poslušalo posamične strele vrh brega.

Napadalci so znova silili skozi kletna okna. Ritonja je prinesel drog in jeli so izdirati križe. Drug drugega so priganjali. Postajali so popadljivi in preklinjali so. Ali močni in na gosto pleteni križi se niso in se niso vdali.

Znena da pa je okrog zidanice in iz gorice zaropotalo. To je bila streljanka, to je bila milica. Zedaj za njo, med hrami, med koljem in med drevjem pa je hitela viničarska srenja s krampi in motikami in s sekirami, kar je kdo v hitrici zagrabil.

Križarji so bili obvladani,

preden so prišli do sape. Viničarke so privlekile Ritonjo, ki se je po vsej priliki nekje potuhnil.

Kejačev je odhitel po stopnicah in objel Julo, v kleti pa je Vračko pokazal na sod iz sode so zatem mičičniki in srenja izveleki kletarja ali prijateljčka. Osupel, a še bolj prestrašen ko osupel, je dvignil roko in prosil:

»Prijateljčki, prijateljčki...«

Mičičniki so ga potisnili za Ritonjem in za križarji, ki bi jih Kajzar raztrgal, da jih niso takoj odgnali. To je bila sreča za nje, kajti naslednji trenutek se je zgodilo nekaj, kar je Kajzarja ta dan do kraja pretreslo. Sem po gorici je prinesel muzikant na rokah žensko. Bila je Lizika, ki so jo obstrelili. Zanesel jo je v izbo in jo položil na posteljo. Dekle je hroplo, a ko se je zavedlo in zagledalo ljudi okoli sebe, seje obrnilo v steno.

Nastala je tišina. Ničče ni vedel kaj naj stori. Vračko se je ozri z dolgim pogledom po Juli, a potem se je tudi on obrnil proč.

»Saj ne bom umrla...« je tiho povprašala deklet.

Hotela je dvigniti roko, a

pređen so prišli do sape. Viničarke so privlekile Ritonjo, ki se je po vsej priliki nekje potuhnil.

Kejačev je odhitel po stopnicah in objel Julo, v kleti pa je Vračko pokazal na sod iz sode so zatem mičičniki in srenja izveleki kletarja ali prijateljčka. Osupel, a še bolj prestrašen ko osupel, je dvignil roko in prosil:

»Prijateljčki, prijateljčki...«

Mičičniki so ga potisnili za Ritonjem in za križarji, ki bi jih Kajzar raztrgal, da jih niso takoj odgnali. To je bila sreča za nje, kajti naslednji trenutek se je zgodilo nekaj, kar je Kajzarja ta dan do kraja pretreslo. Sem po gorici je prinesel muzikant na rokah žensko. Bila je Lizika, ki so jo obstrelili. Zanesel jo je v izbo in jo položil na posteljo. Dekle je hroplo, a ko se je zavedlo in zagledalo ljudi okoli sebe, seje obrnilo v steno.

Nastala je tišina. Ničče ni vedel kaj naj stori. Vračko se je ozri z dolgim pogledom po Juli, a potem se je tudi on obrnil proč.

»Saj ne bom umrla...« je tiho povprašala deklet.

Hotela je dvigniti roko, a

Jula jo je prišla in ji položila roko na odejo. Ali zdaj je začela roka sama od sebe lesti s postelje in potem je mrtva obvisela ob strani. Dekle je umrlo... Zada ob vnožju postelje je stal muzikant in po licih so mu stekle solze. Moški so se začeli odricivati, ženske križati in si zakrivati obraze s predpasniki.

»Drage so naše gorice...« je tiho rekla Jula.

V takem jutru sta stala pred Sinkovo domačijo pastir in dekla in gledala za mičičniki, ki so nekoga gnali po klanču od hiše. Z njimi vred so izpred hramov in koč gledali na to procesijo viničarji in viničarke. Od ene izmed teh koč, pred katero je stalo največ otrok, se je izluščil Stefek, stekel k pastirju in mu položil roko na ramena.

»K nam pridi, v gorice...« mu je rekel Stefek.

Fanta sta se napolila po klanču nad hribi, za kočami in zidanicami pa se je začel zoriti dan. A pred Sinkovo domačijo in pred na stečaj odprtimi vrati je stala dekla in gledala za dečkoma.

Konec.

Krajger Jože iz Muretine si s tem ne bo pridobil slave

Pred kratkim je skupina nočnih razgrajčev iz Muretine prejela za svoje nočne »podvige« zasluzeno kazni, ki si jo je tudi zaslužila; svojočasno v mnogih nočeh vznemirjeni Muretincami pa so se oddahnili, misleč, da bodo odslej imeli ponočni mir.

Skupina razgrajčev iz Muretine: Krajger Jože, Kelenc Janez in Zupančič Anton se ni zadovoljila samo z razgrajanjem po vasi, temveč se je nekajkrat napotila tudi v Dom onemoglih ter tam razbijala po vratih, izživala upravnik in ekonomu ter ob neki priliki, ko upravnik in ekonom ni odo doma, zagrozila uslužbenki, da ju bo pretepla, kjer koli jo bo dobila.

Kolovodja razgrajčev Krajger Jože se je držal te napovedi

ter uslužbenko 13. jan. t. l. v Zadrudnem domu v Muretincih tudi dejansko napadel. Povod je našel v tem, da ji je zapovedal prebrati pozivnico za nastop kazni, ki jo je prejel za svoja razgrajanja in ko tega ni hotela, ji je dal nekaj zausnic. Prisotni, pa tudi drugi ljudje, ki so zvedeli o tem njegovem napadu se temu sicer niso čudili, saj jim je znano, da je Krajger kljub svojim šolam kulturno zaostal razgrajč, so pa to obsodili, kot takšno dejanje tudi zasluži.

Krajger Jože iz Muretine si z nočnim razgrajanjem ne bomo mogli pridobiti slave, junaštva pa z dejanji, kot ga je storil 13. jan. v Muretincih napram ženski, tudi ne bo mogel dokazati. Ostal mu bo samo prezir in zaničevanje, kot si ga tak kljub svojim šolam nekulturen človek zasluži.

Najprej lahkomiselnost, nato...

Pogosto slišimo, da se ženske rade prepirajo, dokler si nazadnje ne skočijo v lase. Vendar tudi moški radi gojijo to vrsto »sporta«. Tako sta se spriša S. Janez in M. Franc iz Spuhlje zaradi davka Oba imata namreč enako veliki posestvi, toda M. Francu so naložili večji davki ter se je pritožil. Ker so nato S. Janezu pripisali precejšnjo vso, se je ta hotel nad M. maščevati.

Po novem letu se je S. Franc v Ptuj malo opogumil z alkoholom, da bi se pozneje lahko bolj junaško postavil pred M. Ze po poti iz mesta je vzbujal zanimanje po cesti ter strašil ljudi. Na srečo pa M. Franc ni bilo doma ter je zato zla usoda doletela radio, ki je bil popolnoma nedolžen. Za popravilo bo šlo iz S.-jevega žepa najbrže kar precej tisočakov.

Verjetno S. sedaj celo zadevo precej obzubljuje ter premišljuje, če je sploh bilo vse to potrebno. Najbrže se bo prepričal, da je bolj pametno vsako sporno zadevo rešiti na miren način. -z.

Nesreča nikdar ne počiva

23. jan. t. l. zvečer okrog 20 ure si je pri sankanju poškodovana levo nogo pod kolonom, ko je s sanmi padla 3 m globoko na beton Strahovnik Lea, nameščenka Mestnih gospodarskih podjetij v Ormožu.

Pri delu je padla ter si poškodovala rebra Sinanovič Lidija, delavka v Tovarni avtomobilov v Maribor-Tezno, stanujoča na Ormoški cesti 11 v Ptuj.

S šest metrov visoke lestve je padel, ko je pripravljaj krmo za živino na drž. posestvu v Zavrču, Kokol Alojzij iz Vel. vrha 49. Poškodoval si je desno roko pod komolcem.

26. jan. t. l. popoldne je padla po stopnicah, ko je nosila vodo v stanovanju Levanič Ana iz Sp. Brega 1. Poškodovala se je po obrazu in po glavi.

Pri padcu dne 28. t. m. si je razbil glavo nad očesom Gericnik Ludvik iz Ptuj, Jadranska ul. 10.

Vsi se zdravijo v bolnišnici v Ptuj.

57-letna užitarica Smid Roza iz Kicarja št. 138 je od sosedovih domov grede ponoči 21. januarja t. l. padla v gramožnico v Kicarju. Mrtvo so našli domači 23. januarja. Padla je 5 m globoko na glavo, pri čemer ji je počila lobanja, dobila pa je tudi težje poškodbe po telesu.

Pri popisu se je izkazal

Martin: »Sosed, vedno si trdil, da te sovražim in da ti delam škodo, pa mi vsaj enkrat priznaj, da sem ti v življenju tudi koristil.«

Ludvik: »Vidim, da si me zadnji čas začel smatrati za boljšega gospodarja kot si me svojčas. Zdej mi vsaj privoščiš, da bi imel več svinj in kokoši kot jih imam v resnici. Gotovo si mi hotel s tem tudi koristiti, da si vnesel v seznam o popisu živine 1 svinjo in 7 kokoši več.«

Martin: »Ja drugim sem koristil, sebi pa škodoval, zato pa sem zase zapisal 2 svinji, 11 kokoši in eno gos manj.«

Neizrabljene vstopnice za kino

Ana: »Ali si tudi ti v nedeljo plačala vstopnico za kino, filma pa nisi videla kot mnogi drugi?«

Marija: »Vstopnico sem si prihranila, saj bo gotovo enkrat predstava samo za tiste, ki imajo zapadle vstopnice.«

ŠPORT

Še en mesec do novega nogometnega prvenstva

Ze 2. marca t. l. se bo pričela zopet nogometna sezona, ki bo trajala do julija, ker bo v tem času odigran jesenski in pomladanski del tekmovanja. Po novem načinu igranja se bo pričela v septembru nova sezona, ki bo imela najprej jesenski del tekmovanja kot v evropskih državah.

V tem kratkem času, ki NK Dravo loči od tekmovanja, bi bilo zelo koristno, če bi moštvo malo več mislilo na redni in smotrni trening kakor je do sedaj, sicer ne bo moglo častno zastopati ptujskega nogometa v tekmovanju. S. P.

Kaj bo z RK Petovio?

Po izstopu iz slovenske rokometne lige v oktobru preteklega leta se člani in igralci RK Petovije sploh niso več sestali. Ko so igralci po večini dijaki ptujske gimnazije in potujoči dija ki, ki se vrnejo domov včasih šele zvečer, bi morali imeti to liko časa, da bi se vsaj pogovorili o bistvenih vprašanjih. Ker ni nobenega vodstva in ker zastopa RK Petovijo samo tov Vihar, do tega ni prišlo.

Sedaj, ko je za zunanje športne mrtva sezona, sploh ni nobenega treninga, čeprav bi se dalo v Mladiki organizirati dvakratni tedenski trening. Tudi vsi poskusi za združitve z NK Dravo so se izjalovili. Če se spomnimo nazaj na leto 1948, smo imeli v Ptujju nogometni, rokometni, odbojgarski, košarkaški in teniški klub. Sedaj pa smo v treh letih izgubili vse te sekcije in edin, nogomet se sameva na ptujski športni areni. S. P.

ŠAH

Sahovska sekcija Železničar je imela 17. t. m. letno skupščino v Sindikalnem domu železničarjev. Iz poročil odbornikov je razvidno, da je sicer še mlada sekcija vendar že dobro posegla v življenje. Izvedla je od ustanovitve in zahovski zvezo t. j. 4. VI. 1951 kvalifikacijski turnir, na osnovi katerega je 6 članov doseglo V. kategorijo. Nadalje so izvedli 2 brzoturnirja, 1 simultanko, 1 prijateljski dvoboj z NM Ptuj v dneh od 16. do 20. dec. 1951 so s svojim sodelovanjem odprli ŠD Ptuj v prireditvah z JLA v počastitev 10-letnice JLA. Trenutno je še v teku II kvalifikacijski turnir. Poleg finančnih težav se članstvo bori tudi za povečanje števila članstva. Izvoljen je bil ponovno stari odbor s predsednikom tov. Čurinom in agilnim tehničnim vodjem tov. Nežmahom.

Turnir Sahovskega društva Ptuj je v polnem teku. 22. t. m. je bilo odigrano IV. kolo, rezultati so sledeči: II. kolo: Fekonja Andrej: Ranf 0:1, Drogenik: Vnuč 1:0, Modrinjak: Vrič T. 1:0, Zunec: Ryževski 1:0, Pešl: Perger 1:0, Kosmač: Podkrajšek R. 1:0, Klinar: Vrič T. 1:0, Rudolf: Kostanjevec 1:0, Pintarič: Ivanuša 1:0; III. kolo: Ryževski: Fekonja 1:0, Vrič I.: Zunec 0:1, Vnuč: Modrinjak 0:1, Mauri: Drogenik 0:1, Berden: Pišek 1:0, Kostanjevec: Pintarič 1:0, Kanceler: Rudolf 0:1, Vrič T.: Rojc 1:0, Podkrajšek R.: Klinar 0:1, Perger: Kosmač 0:1; IV. kolo: Pišek: Ranf 1:0, Modrinjak: Mauri: Zunec: Vnuč 1:0, Ryževski: Vrič I.: Pešl: Kosmač 1:0, Klinar: Perger 1:0, Rudolf: Vrič T.: Pintarič: Kanceler 0:1. Preložene igre iz I. kola: Zunec: Fekonja 1:0, Vrič I.: Drogenik 0:1, Kanceler: Klinar 0:1. Zaradi odsotnosti mladincev je ostalo nekaj partij neodigranih; njih potek bomo priobčili naknadno. R.

Brzoturnirja Sahovskega društva Ptuj za mesec januar se je udeležilo 32 igralcev. Razporejeni so bili v 2 grupi. V »A« grupi sta si delila I.-II. mesto tov. Modrinjak in Pešl, dočim je v »B« grupi zmagal tov. Kosmač. Pravico do udeležbe v finalnem tekmovanju, ki se je vršilo 29. januarja t. l., je doseglo 13 igralcev, dočim jih je nastopilo 11. Naslov prvaka za mesec januar je dosegel tov. Rudolf Edo, ki je dosegel 85% uspeh, II.-II. mesto si delita tov. Pešl in Zunec 60%, IV. do VI. mesto tov. Kosmač, Modrinjak in Pernat 55%, VII. mesto Kanceler 45%, VIII. mesto Mauri 40%, IX. mesto Knafelek 35% in X.-XI. mesto Podkrajšek R. st. in Perger 30%. R.

Mislil je nanjo

Mlada žena možu, ki se vrača od dela: »Ali si kaj mislil name, dragi moj?«

Mož: »Seveda, veš da! Ko sem si hotel zapeti odtignani gumb, sem se vsakič spomnil na te!«

TRGOVSKO PODJETJE

PRESKRIBA

(prej OKRAJNI MAGAZIN) v PTUJU

obvešča cenjene odjemalce, ki so kupovali v njenih poslovalnicah in imajo blagajniske listke za srečolov, da bo

ŽREBANJE

4. februarja 1952 ob 14. uri v sejni dvorani Mesnega ljudskega odbora v Ptuj

v navzočnosti predstavnikov oblasti, OF in trgovske mreže ter sveta državljanov.

Izžrebane številke bodo objavljene v prihodnji številki »Ptujškega tednika« in z razglasno postajo Ptuj. — Dobitki se bodo izdajali v veleblagovnici »Izbira« v Krekovi ulici od 6. do vključno 20 februarja 1952.

Vse informacije dajejo uslužbenci veleblagovnice v Krekovi ulici.

Žrebanja naj se udeleži čimveč ljudstva.

Uprava PRESKRBE Ptuj.

Rojstva, poroke, smrti...

V matičnem okolišu Velika Nedelja je bilo v letu 1951 rojenih 33 dečkov, 42 deklic; poročenih 32 parov, umrlo pa je 30 moških in 25 žensk.

KZ Turnišče pri Ptuj

vabi svoje člane na redni letni občni zbor, ki bo 10 februarja ob 8. uri v zadrudnih prostorih na Turnišču. Dnevni red je objavljen na razglasni deski KZ Turnišče. Odbor

Cene na ptujskem trgu

30. januarja 1952 za kilogram, liter ali komad:

Privatni sektor:
čebula 70-80, čebulček 150, česen 150, fižol 40-50, hren 50, jabolka 30-35, jaja 10-11, krompir 12, kis domači 20, korenje 30-35, kuruza 22, kaša ajdova 100, kaša prosena 60, pšenica 40, ribe 40-80, moka ržena 35, moka koruzna 30, moka ajdova 40, moka enotna 45, moka bela 100, mlo 100, maslo surovo 300-400, mleko 20, orehi 100, olje bučno 250-300, purani 700-1000, peteršilj 50, pesa rdeča 20, perutnina 280 do 350, proso 35, repa kislja 14, redkev 20, smetana 100-120, sir 70-80, zdrob koruzni 40, zelje kisljo 20, zelje v glavah 30, zaseka 200.

Mestna ekonomija: kisljo zelje 20, ječmena kaša 50-60, mleko 20, redkev 10, česen 100.

Trg. podjetje Rožnik: bučno olje 220, jabolka 30 din.

Zanimivosti po svetu

ČUDNA IMENA

V Ameriki, deželi vseh možnosti, je možno tudi to, da ima 19-letni mornar iz mesteca Ardmore (Oklahoma) ime: TONSILLITIS JACKSON, kar ne pomeni drugo kakor ime bolezni (tonsillitis) - vnetje mandeljnov - na kateri je bolovala njegova mati, ko ga je rodila. Ako se nekomu zdi čudno to ime, mu pojasni, da velja v njegovi družini pravilo, da dobi vsak otrok ime po bolezni, ki muči mater ob času poroda. Vsled tega se imenujejo njegovi bratje in sestre kot sledi: 16-letni - Meningitis - (vnetje možganske mreže), 14-letna - Appendicitis - (vnetje slepiča), 12-letni - Laryngitis - (vnetje glasilk) in 9-letni - Peritonitis - (vnetje trebušne mreže) - Jackson. Vsi otroci so ponosni na svoja imena.

Okrajno gledališče Ptuj

Sobota, 2. februarja (Svečnica) ob 15. uri: Franjo Blaž: »Pepelka«, pravljica igra v štirih dejanjih.

Nedelja, 3. februarja ob 1. uri: Franjo Blaž: »Pepelka«, pravljica igra v štirih dejanjih.

Nedelja, 3. februarja ob 15. uri: Franjo Blaž: »Pepelka«, pravljica igra v štirih dejanjih.

Predprodaja vstopnic v petek in soboto od 15. do 17. ure, v nedeljo od 9 do 11 ure in eno uro pred predstavo pri gledališki blagajni.

Letna skupščina Esperantskega društva Ptuj

V četrtek, dne 7 februarja, ob 19. uri bodo imeli ptujski esperantisti občni zbor in sicer na MLO v sobi predsednika. Prijatelji esperantskega gibanja se prijazno vabijo k udeležbi.

OBJAVA

Cesta Trnovska vas-Drbetinci je spet odprta za ves promet, vendar je dovoljen prevoz z motornimi vozili samo do teže 5 ton ter hitrost na uro 30 km.

POPRAVEK

V št. 4/52 Ptujškega tednika je bil objavljen članek z naslovom »Člani sindikata državnega posestva Zavreč so zborovali«, v katerem je pomotoma navedeno, da se je na zboru predlagalo o zvišanju članarine za l. 1952 v svrhu kritja raznih stroškov, kar pa stvarno ni točno že po tem, ker sindikalne podružnice niso kompetentne same zviševati članarine, ker se ta plačuje po višini plače in kar s tem popravljamo. Uredništvo.

Hozyan J Štefan

fotopodjetje ORMOZ

Razvijamo, kopiramo, povečavamo in naročila izvršujemo v treh dneh! Fotografiramo samo za prvovrstne slike v luksuzni izdelavi! Stranke sprejemamo vsak delavnik od 8. do 12. in od 16. do 18. ure. V nedeljo od 7. do 11. ure predpoldne! Vsak četrtek ves dan zaprti! V pomožnem lokalu v Središču poslujemo vsak četrtek in nedeljo od 13. do 17. ure!

Opozorilo

vsem najemnikom v zgradbah spl. ljudskega premoženja v Ptuj.

Najemnina se bo od 1. II. 1952 naprej vplačevala neposredno na blagajni soba št. 4 MLO Ptuj, dnevno od 8. do 11. ure. Dosedanji način plačevanja preko NB Ptuj ostane v veljavi samo še za podjetja in ustanove kot imetnike tek. računov

Mestno podjetje za upravo zgradb Ptuj

Zahvala

Sorodnikom, znancem in prijateljem naše nesrečno preminule matere in stare matere

SMID ROZALJE roj. GONZA iz Kicarja št. 138

se zahvaljujemo za izraze sožalja, vence in spremstvo na njeni zadnji poti na pokopališču v Razgonici pri Ptuj.

Zalujoči družini Gonza in Smid

MALI OGLASI

Prodajam šivalni stroj »Singer« Vprašati v upravi.

Razveljavim osebno izkaznico na ime Kelenc Maks, Zg. Hajdina 58.

Opozarjam osebo, ki je 4. januarja t. l. našla denarnico v Ptuj da je bila opozorjena ter da naj najdeno vrne na priložen naslov, sicer bo predana Ljudski milici Skrbniškega Maks, Ptuj.

Prodajam 8 traverz dolžine 3,5 m Naslov v upravi lista.

Prodajam ohranjen radio »Sve mens«. Naslov v upravi lista.

Razveljavim sindikalno knjižico in knjižico o kolestu na ime Kelenc Anton, Gorisniška št. 30.

Stavbeno parcelo 56 arov in ha gozda prodajam v bližini Ptuj. Naslov v upravi lista.

Izučena vrtnarica išče službo v vrtnarji ali cvetličarni. Naslov v upravi lista.

PRODAM baterijski radioparaznamke Siemens z vibratorjem, koleselj, domači mlin na vprežni ali motorni pogon ter skoraj nov vinski sod 1000 l. Naslov v upravi lista.

MLINSKO SVILO (3,90 m) prodajam. Naslov v upravi lista.